

Οι ανακαλύψεις

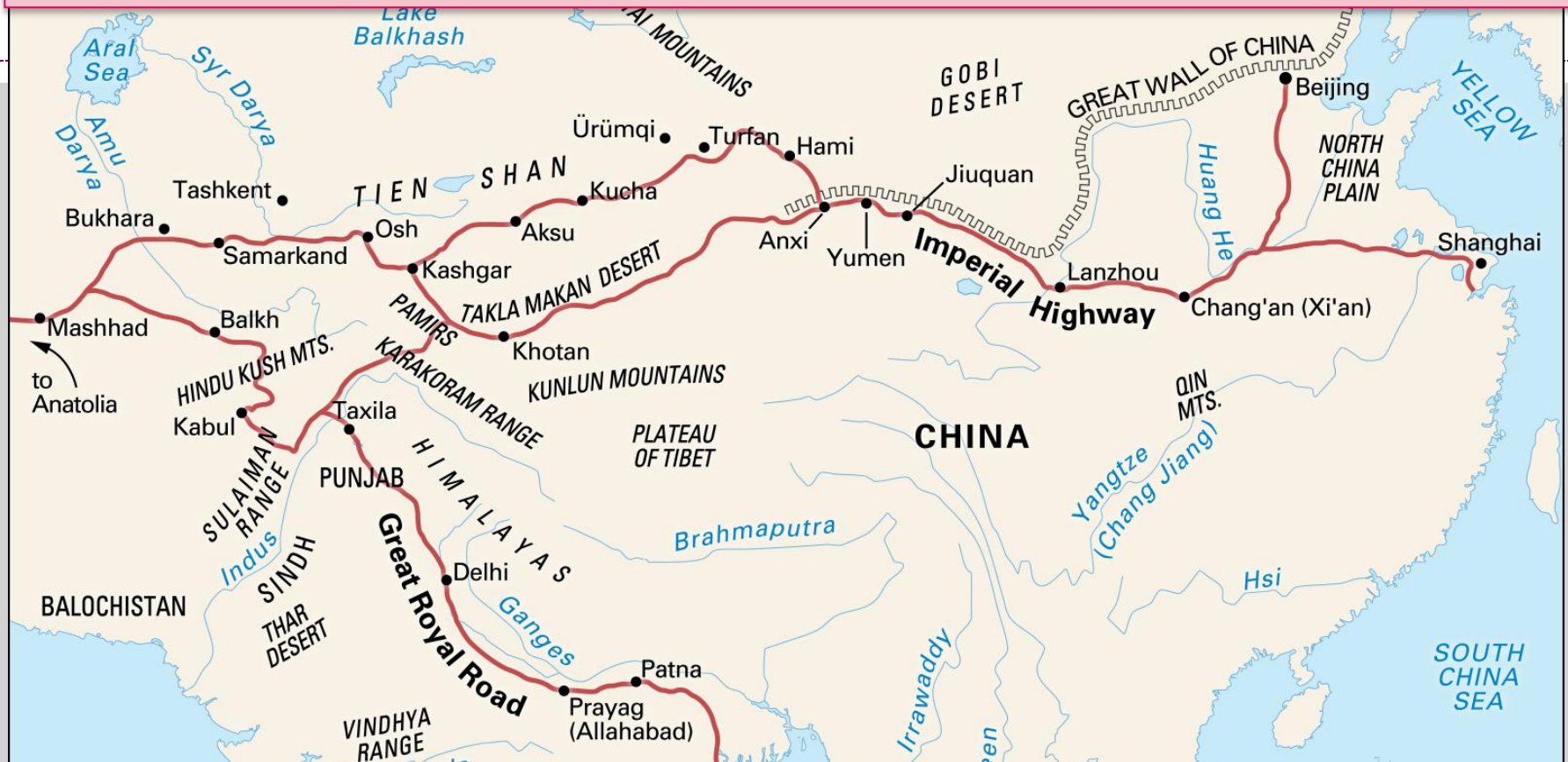
ΙΣΤΟΡΙΑ Β ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΕΡΑΜΕΙΩΝ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΗΛΙΑΣ ΤΟΥΜΑΣΑΤΟΣ

THE AGE OF DISCOVERY

Spain and Spanish Discoveries Red
Portugal and Portuguese Discoveries Green

Προς αναζήτηση νέων δρόμων

- Μεσαίωνας:
- Ευρωπαίοι έμποροι ακολουθούν τον δρόμο του μεταξιού (Κίνα)
- Σχηματίζουν την εικόνα μυστηριώδους και πλουσιώτατης περιοχής της γης

Μάρκο Πόλο: Το Βιβλίο των Θαυμάτων

- Ο ιταλός εξερευνητής περιγράφει με μυθιστορηματικό τρόπο το ταξίδι του στις χώρες της Ανατολής (1271-1291)

Μάρκο Πόλο: Το Βιβλίο των Θαυμάτων

- Τα αμύθητα πλούτη της Ιαπωνίας
- Οι άνθρωποι εδώ έχουν καλούς τρόπους και σας λέω ότι έχουν χρυσάφι σε υπερβολικές ποσότητες. Και σας λέω, επίσης, ότι κανένας άντρας δε μπορεί να μεταφέρει χρυσάφι έξω από αυτό το νησί, γιατί ούτε έμπορος ούτε κανένας άλλος δεν πλησιάζει στη στεριά. Έχουν τόσο χρυσάφι, ώστε αυτό το θαυμάσιο αγαθό δεν ξέρουν τι να το κάνουν. Σας λέω αληθινά ότι υπάρχει ένα μεγαλοπρεπές παλάτι ολόκληρο καλυμμένο με πλάκες καθαρού χρυσό... Έχουν σε μεγάλη αφθονία πολύτιμες κόκκινες πέτρες, πολύ ωραίες, στρογγυλές και μεγάλες και εξίσου ακριβές όσο και οι λευκές. Είναι ένα νησί τόσο πλούσιο, ώστε κανένας δεν μπορεί να μετρήσει τον πλούτο που υπάρχει σ' αυτό.
- Μάρκο Πόλο, *Το βιβλίο των θαυμάτων*, κεφ. 162.

Οι Οθωμανοί αποκλείουν την επικοινωνία

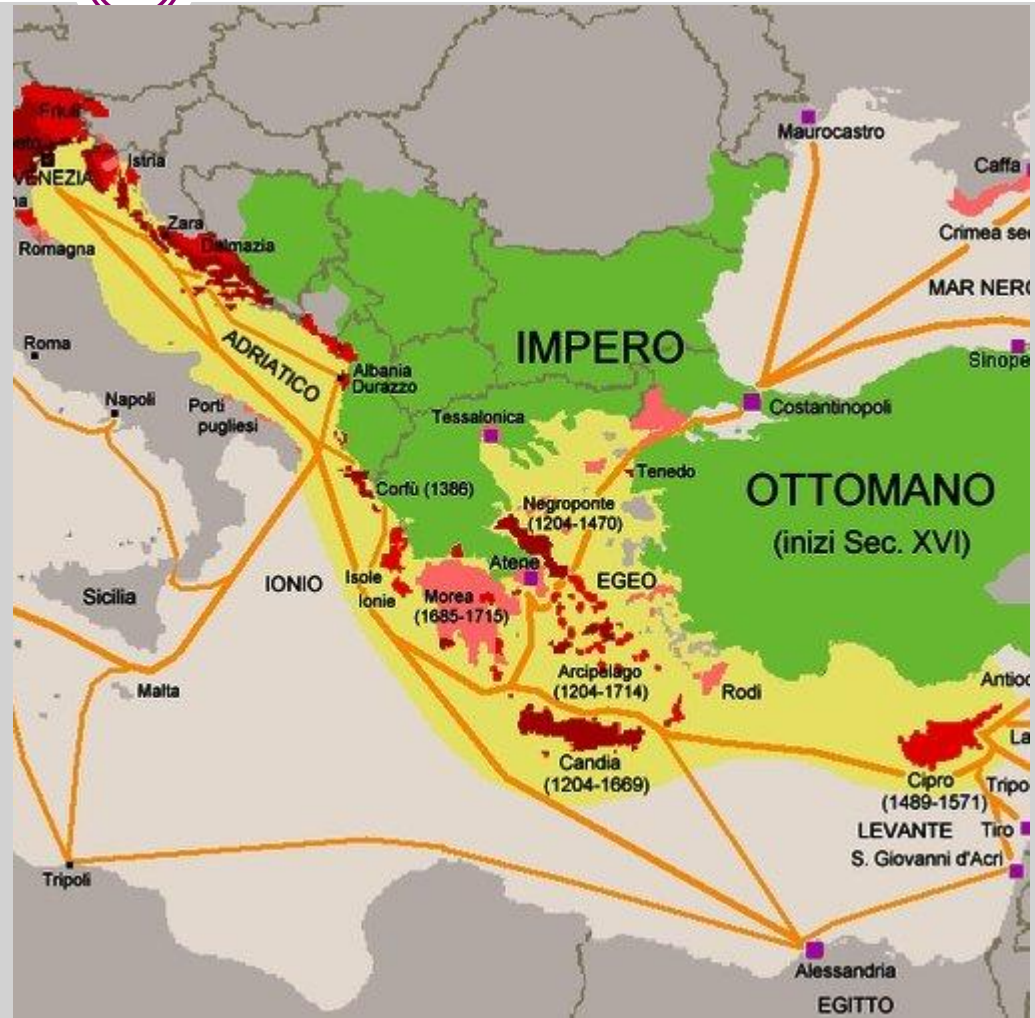
- 15^{ος} αιώνας: Η Οθωμανική Αυτοκρατορία κυριαρχεί στη δυτική Ασία και την Ανατολική Μεσόγειο
- Δύσκολη, αν όχι αδύνατη, η μεταφορά προϊόντων από και προς την Ευρώπη

Η ανάγκη για αναζήτηση νέων δρόμων

- Βενετοί και Άραβες ελέγχουν μονοπωλιακά το εμπόριο των μπαχαρικών στην Ανατολική Μεσόγειο
- Έλλειψη πολύτιμων μετάλλων στην Ευρώπη
- Πορεία προς τη διαμόρφωση εθνικών κρατών
- Ανταγωνισμός μεταξύ των μοναρχών
 - Στόχος: Ενίσχυση του εμπορίου / της οικονομικής τους δύναμης

Χρηματοδότηση εξερευνητικών ταξιδιών

The Unification of Spain

Until the 15th century, the rulers of Castile and Aragon governed a series of separate distinct kingdoms within the Iberian Peninsula. The marriage of Isabella of Castile to Ferdinand of Aragon in 1469, however, began the gradual process of unification that would lead to the eventual creation of the Spain we know today.

United by Ferdinand and Isabella - 1479

Conquered by Spain - 1492

Acquired by Spain - 1524

- Οι ηγεμόνες της Ευρώπης χρηματοδοτούν άμεσα –έμμεσα οργανωμένα ερευνητικά ταξίδια.
- Οι «πρωταγωνιστές»: Ισπανία και Πορτογαλία

Πρόοδοι στη ναυσιπλοΐα

- Διευκολύνονται τα υπερπόντια ταξίδια:
 - Ναυπηγείται νέος τύπος πλοίου, η караβέλα
 - ✦ Μεγαλύτερη χωρητικότητα
 - ✦ Μεγαλύτερη ταχύτητα
 - ✦ Μεγαλύτερη ασφάλεια
 - Επινόηση νέων τεχνικών μέσων πλεύσης και προσανατολισμού
 - ✦ Πυξίδα
 - ✦ Αστρολάβος
 - ✦ Πορτολάνος (=ναυτικός χάρτης)

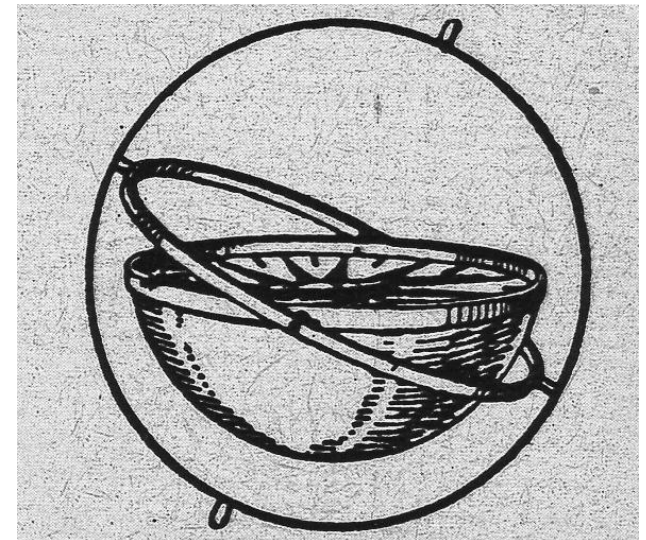
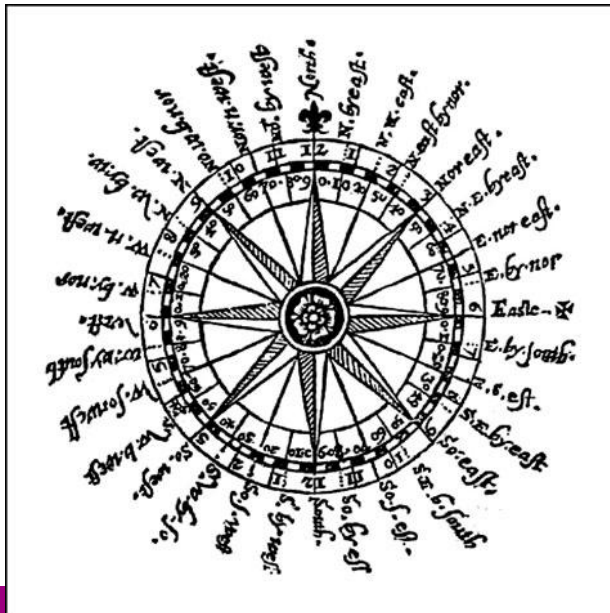
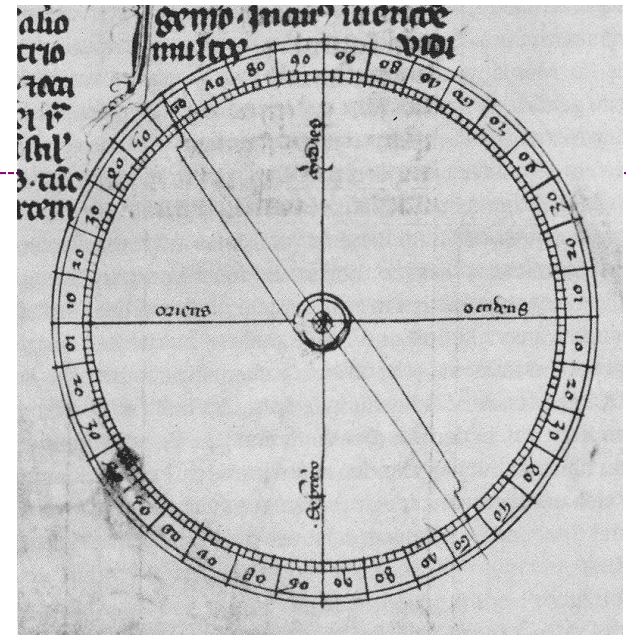
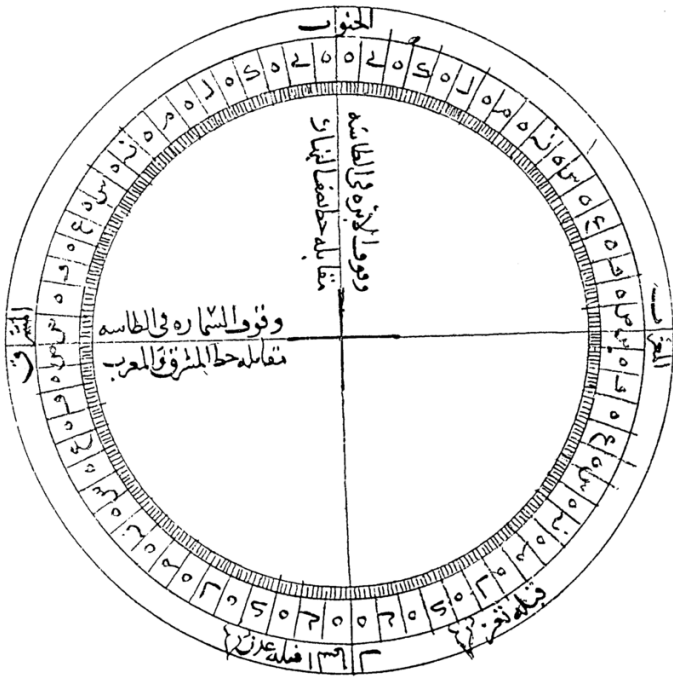
Οι ναυτικοί μπορούν να απομακρύνονται από τις ακτές και να πλέουν σε ανοιχτές θάλασσες και ωκεανούς.

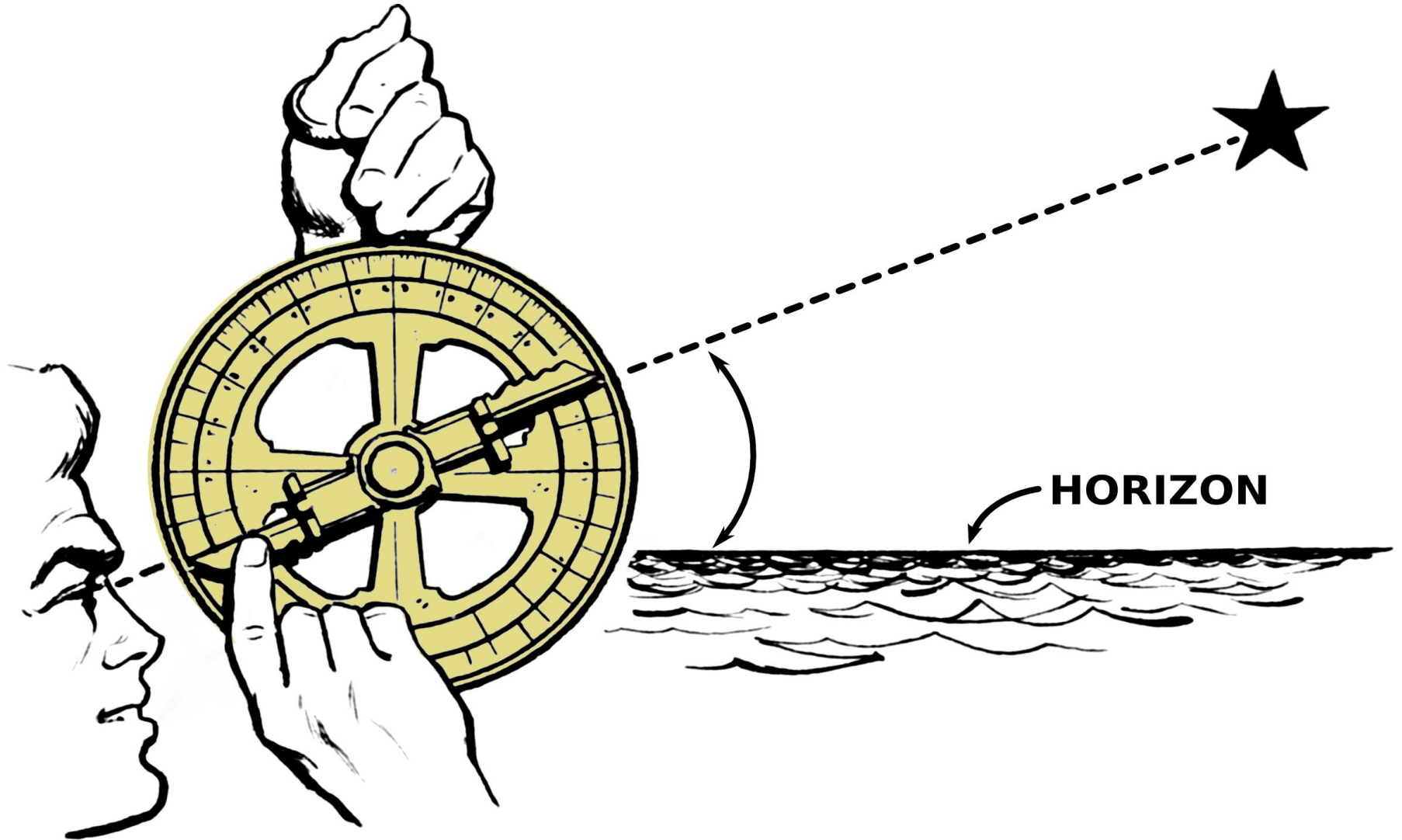
Καραβέλα

Πυξίδα

Αστρολάβος

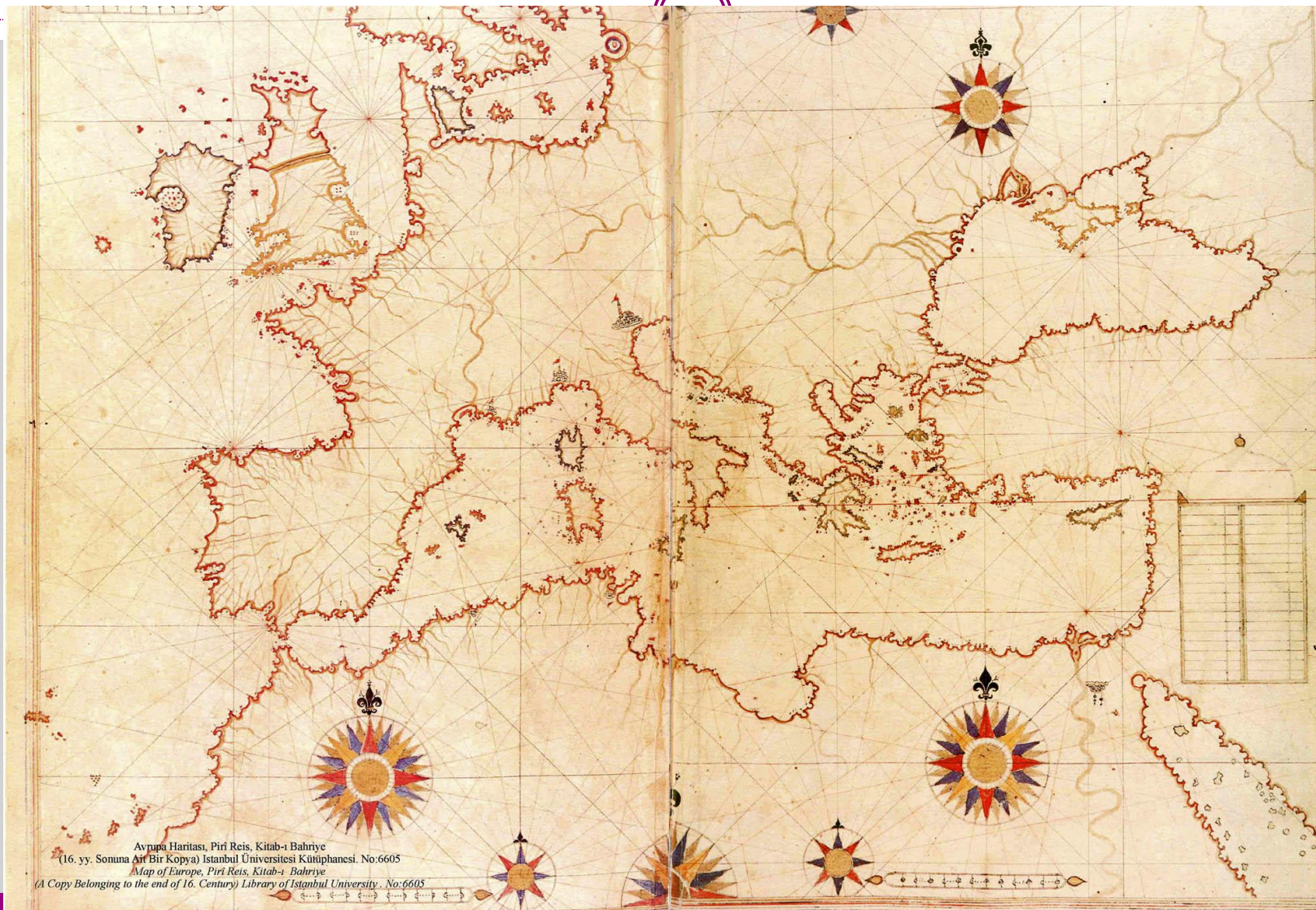

Οι Ευρωπαίοι ανακαλύπτουν τον κόσμο

- Δύο διαφορετικοί δρόμοι:
- Ισπανοί: Προς τη Δύση
- Πορτογάλοι: Προς τις Ινδίες (παραπλέοντας την Αφρικανική Ηπειρο)

Πορτολάνος

Πορτογάλοι

- Ο χρηματοδότης:
Πρίγκιπας Ερρίκος ο
Θαλασσοπόρος (1394-
1460)
- Εξερευνητικά ταξίδια για
την ανακάλυψη του
θαλάσσιου δρόμου προς
τις Ινδίες, παραπλέοντας
την Αφρική

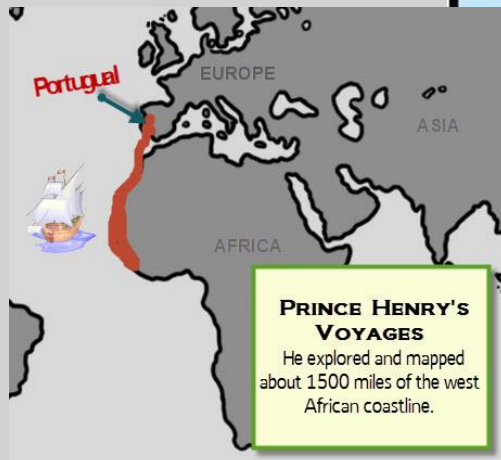
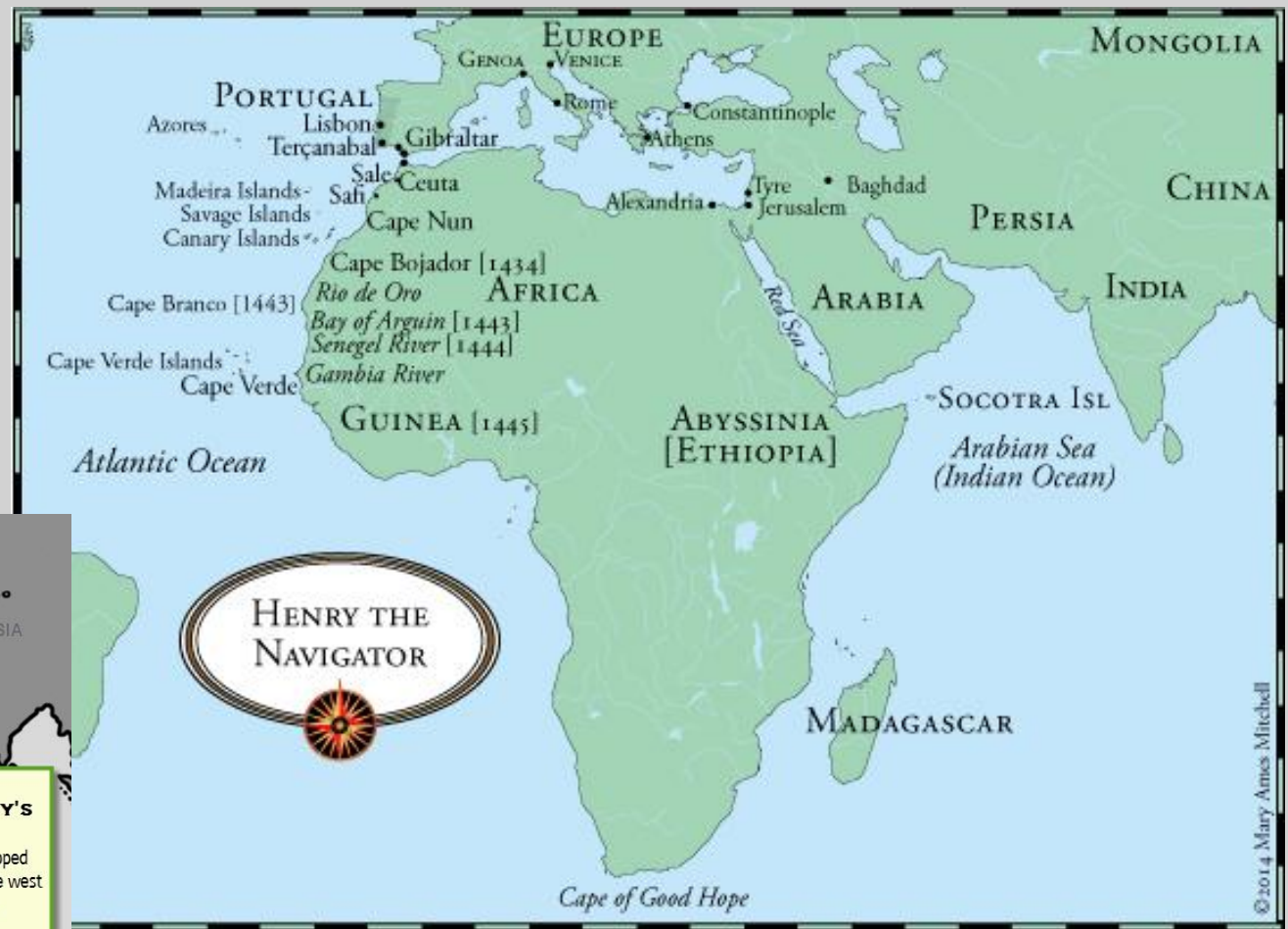

Οι στόχοι του Ερρίκου του Θαλασσοπόρου

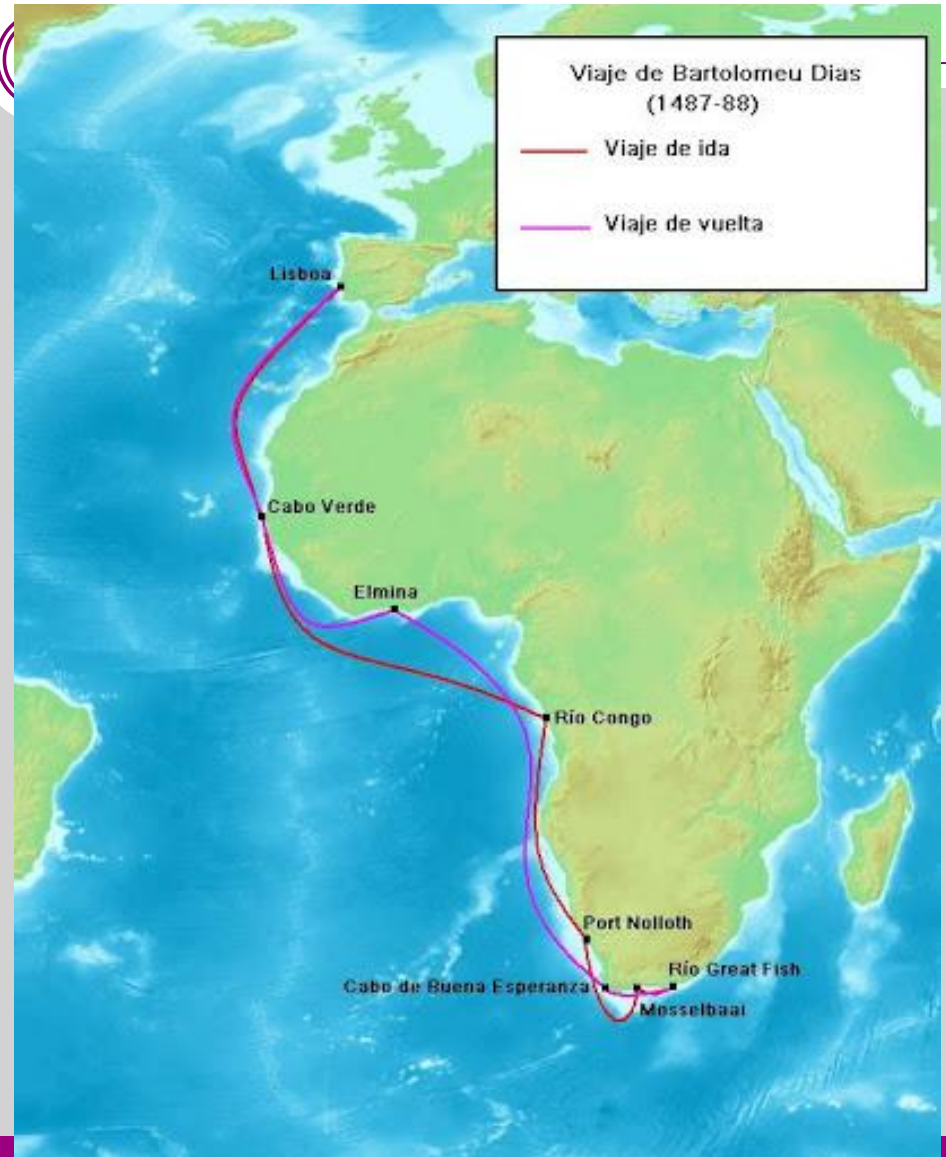
- Ήθελε να μάθει ποιες χώρες υπήρχαν πέρα από τα Κανάρια νησιά και από το ακρωτήριο Μπαγιατόρ, γιατί μέχρι εκείνη την εποχή κανένας άνθρωπος ούτε διάβασε ούτε άκουσε ποια χώρα βρισκόταν μετά από αυτό το ακρωτήριο ...
Ο δεύτερος λόγος ήταν ότι αν σ' αυτές τις χώρες βρίσκονταν χριστιανικοί πληθυσμοί ή κάποια λιμάνια που μπορούσαν να τα πλησιάσουν χωρίς κίνδυνο, θα είχαν τη δυνατότητα να φέρουν στο βασίλειο πολλά και φθηνά προϊόντα, γιατί ασφαλώς δε θα υπήρχαν άλλοι άνθρωποι σ' αυτές τις ακτές που θα ασχολούνταν με το εμπόριο ... Ο τρίτος λόγος ήταν ότι θα έστελλε τους άνδρες του με σκοπό να πληροφορηθεί μέχρι πού έφθανε η δύναμη των απίστων. Ο τέταρτος λόγος υπήρξε ο εξής: θα ήθελε να μάθει αν σ' εκείνες τις περιοχές υπήρχαν μερικοί ηγεμόνες χριστιανοί αρκετά ισχυροί για να τον βοηθήσουν εναντίον των απίστων.
Ο πέμπτος λόγος ήταν η μεγάλη του επιθυμία να συντελέσει στην ενίσχυση της χριστιανικής πίστης και να οδηγήσει στο χριστιανισμό όλες τις ψυχές που ήθελαν να σωθούν.
- Comes Eanes de Azurara, *Χρονικά της Γουϊνέας*, 1543.

Πού έφτασαν οι αποστολές του Ερρίκου

Βαρθολομαίος Ντιάζ (1450-1500)

- Φτάνει στο ακρωτήριο της Καλής Ελπίδας (1497)

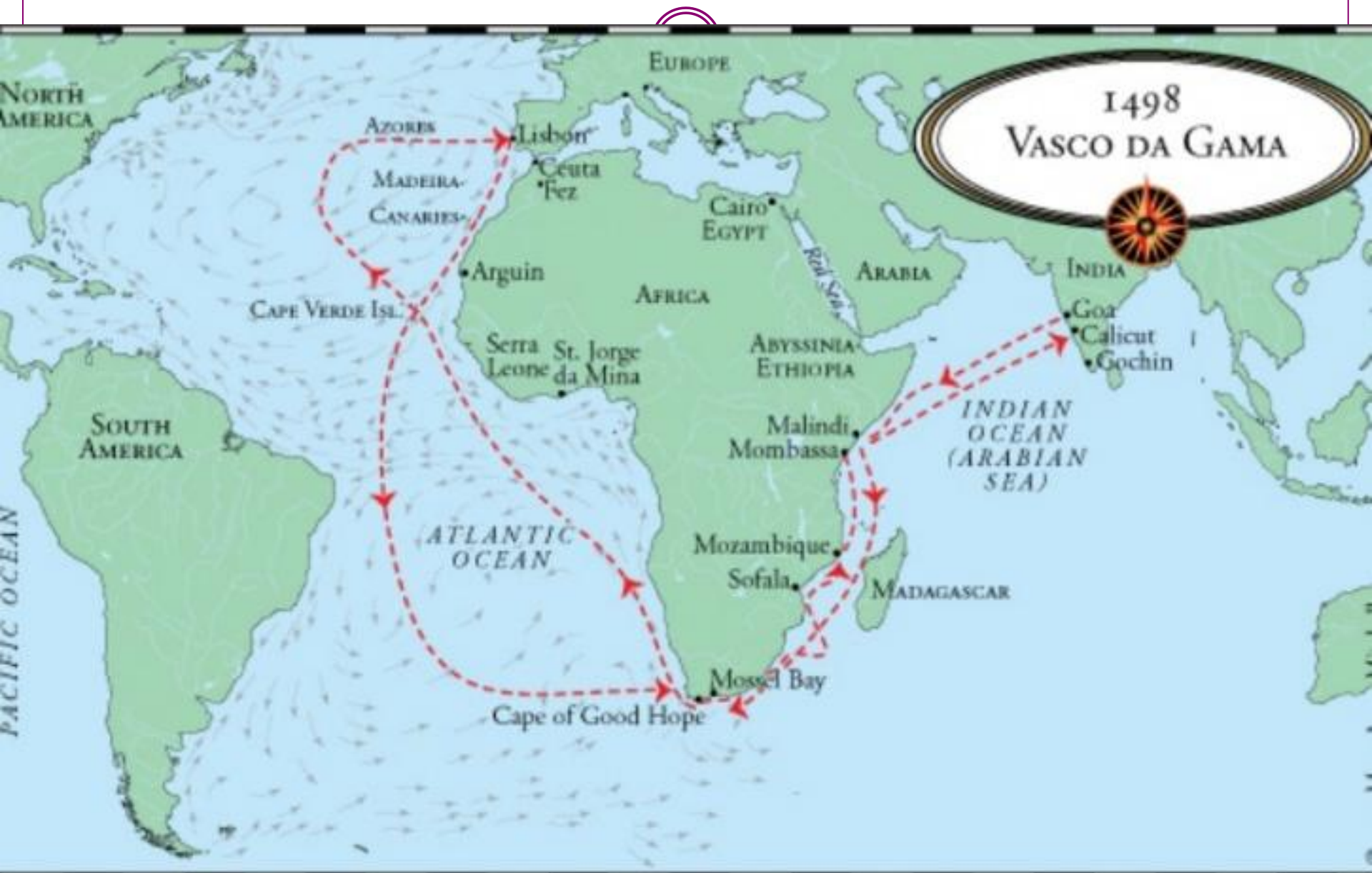
Βάσκο ντα Γκάμα (1469-1524)

- Προχωράει πέρα από την πορεία του Ντιάζ – φτάνει ως το Καλικούτ της Ινδίας
- 1499: Επιστρέφει τη Λισαβόνα με τα αμπάρια του γεμάτα μπαχαρικά
- Ο νέος εμπορικός δρόμος προς τις Ινδίες είναι πραγματικότητα

Το ταξίδι του Βάσκο ντα Γκάμα

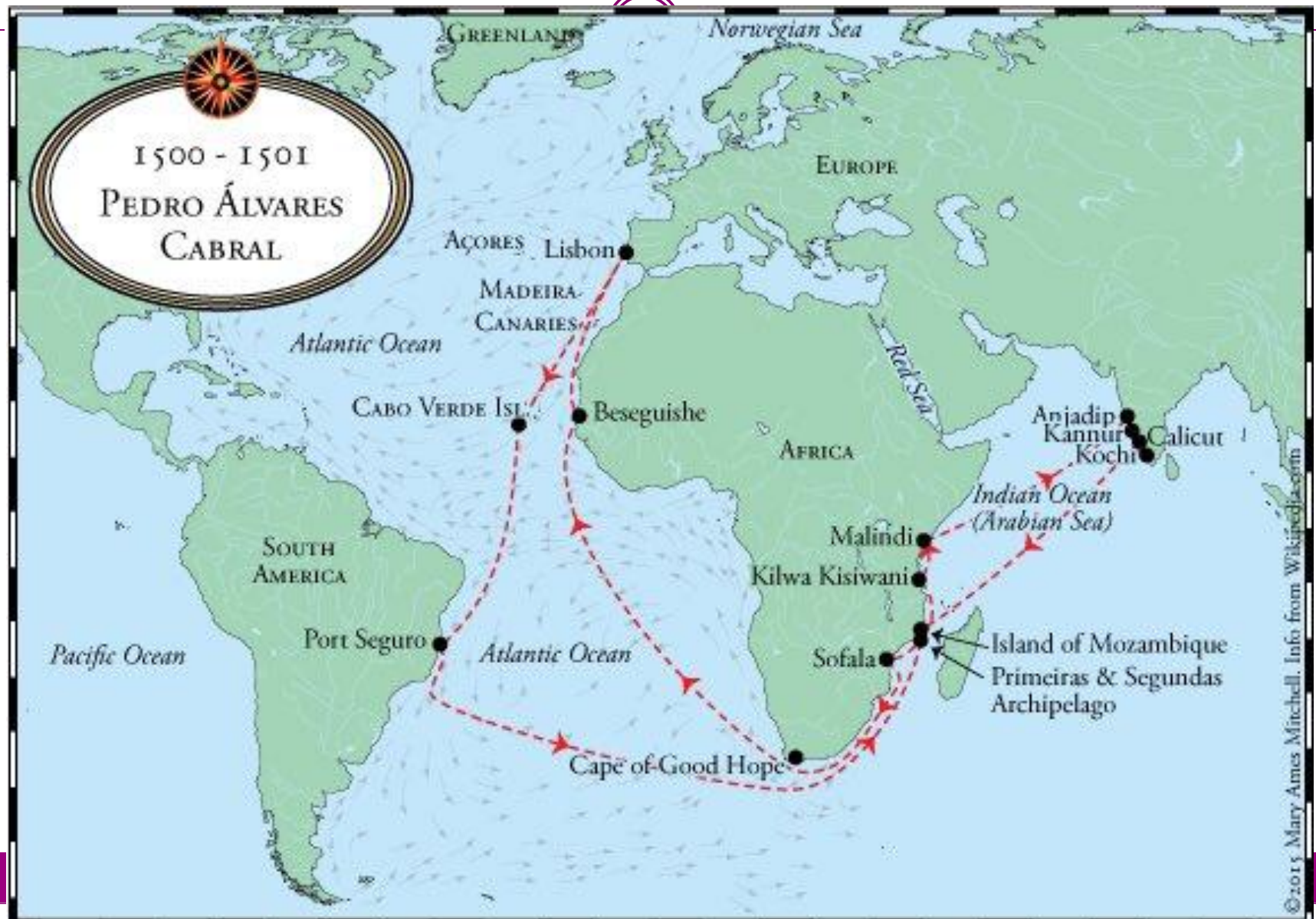
Αλβαρέζ Καμπράλ (1460-1526)

- 1500: Πλέει προς την Ινδία, αλλά τα κύματα τον παρασύρουν... στη Βραζιλία!!!
- Καταλαμβάνει τη Βραζιλία στο όνομα του βασιλιά του

Αλβαρεζ Καμπράλ

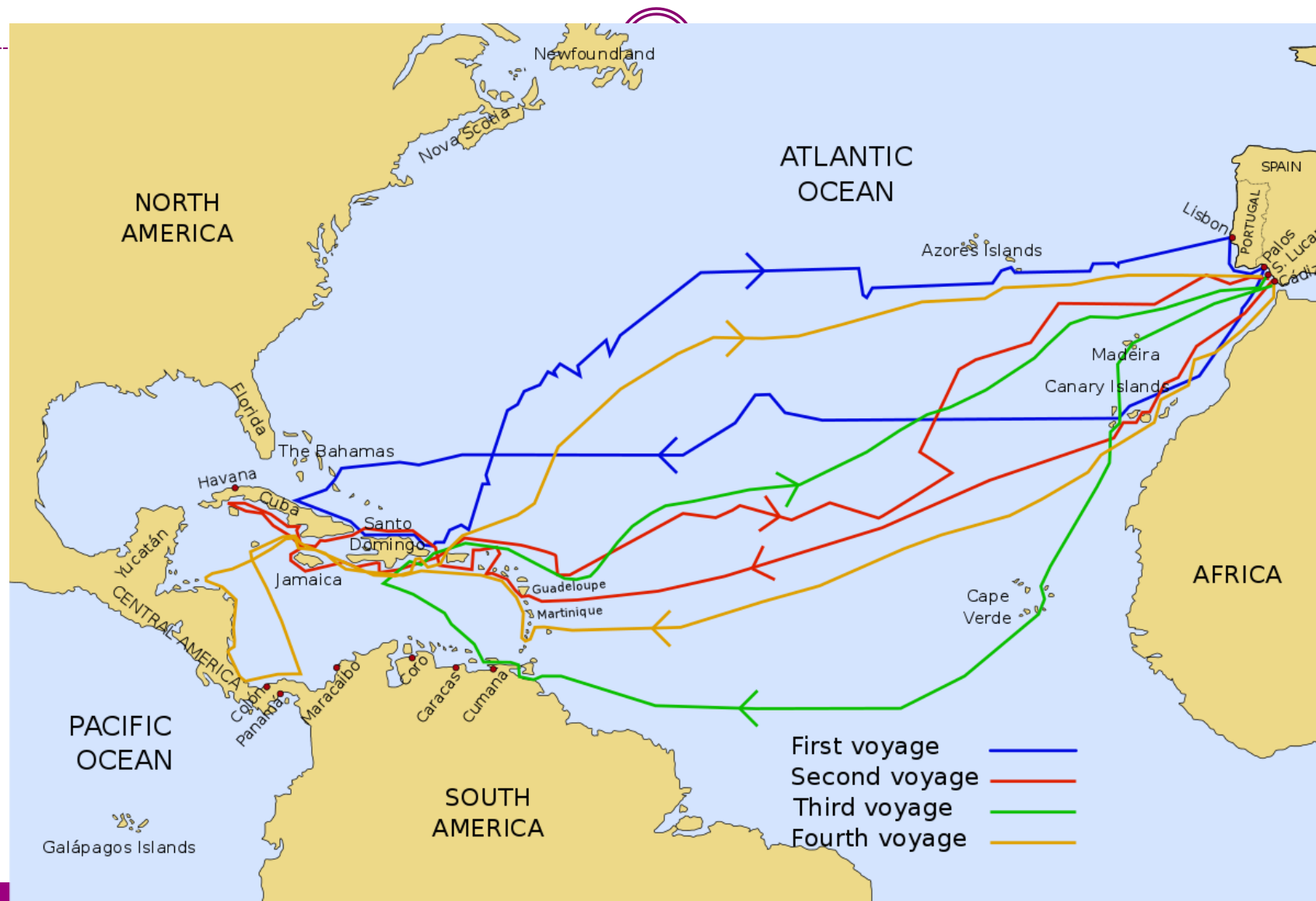
Ισπανία: Χριστόφορος Κολόμβος (1451-1506)

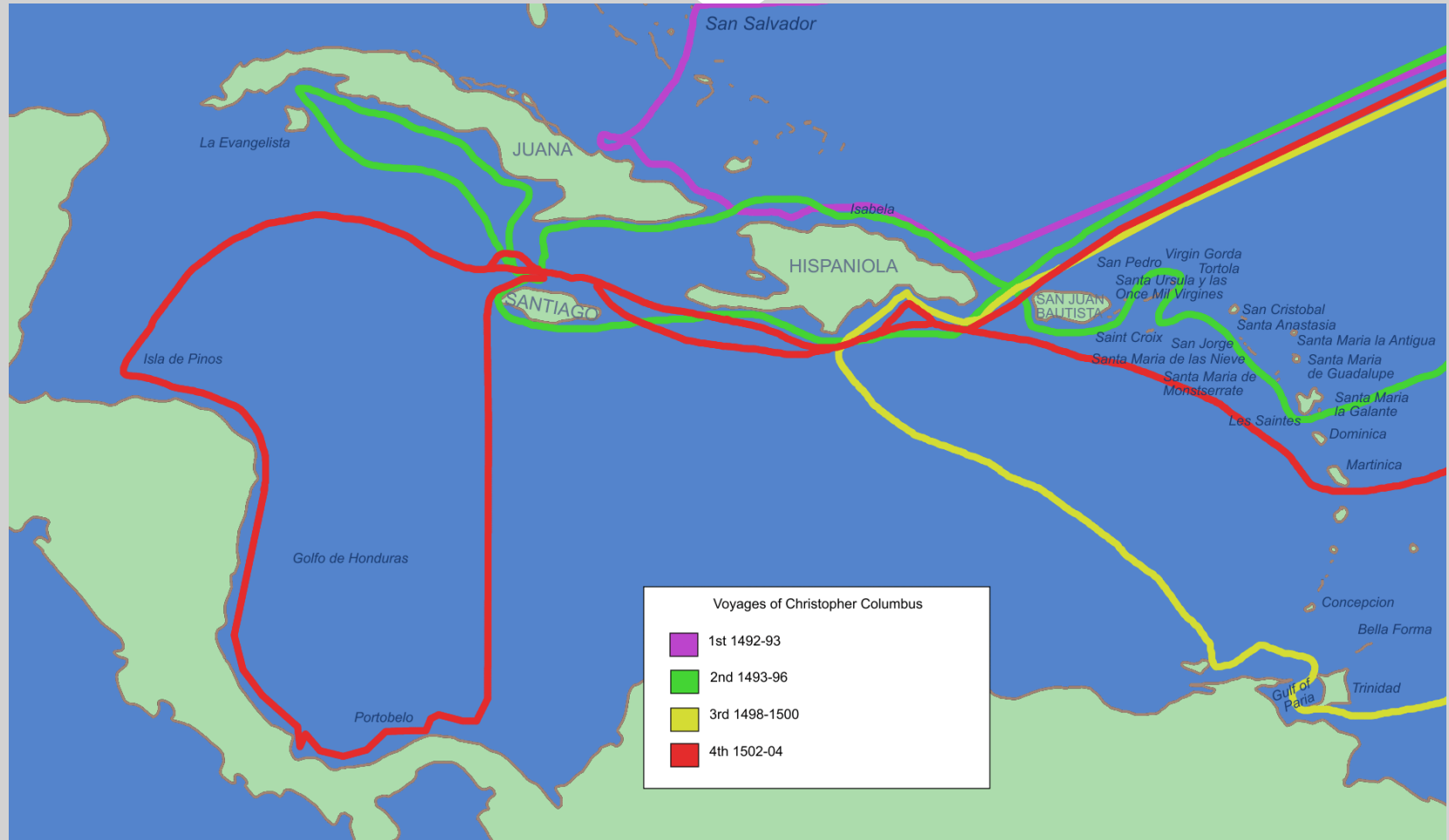
- Ιταλός (από τη Τζένοβα), στην υπηρεσία του βασιλιά της Ισπανίας
- Πίστευε ότι η γη είναι σφαιρική
- Ταξιδεύει μεταξύ 1492-1504
- Πιστεύει ότι θα φτάσει στην Ανατολική Ασία... αλλά...
- 1492: Φτάνει στο Σαν Σαλβαδόρ (κεντρική Αμερική)
- Πιστεύει ότι έφτασε στις Ινδίες!
- Εξακολούθησε να το πιστεύει και όταν ανακάλυψε και άλλες περιοχές της κεντρικής Αμερικής στα επόμενα ταξίδια του.

Η διαδρομή του Κολόμβου

Το ταξίδι του Κολόμβου

Το πρώτο ταξίδι του Χριστόφορου Κολόμβου

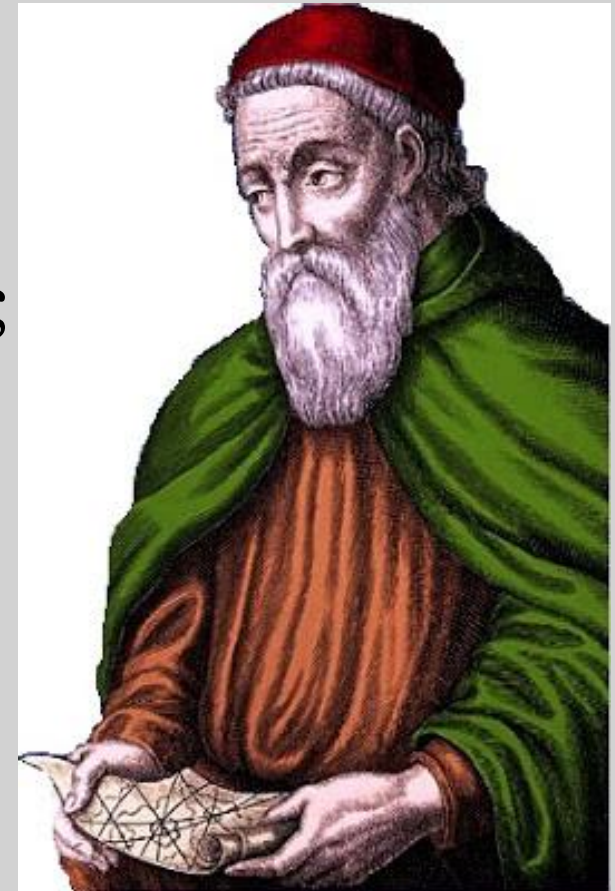

- Παρασκευή 12 Οκτωβρίου. Η γη φαίνεται στον ορίζοντα στις 2 η ώρα τα ξημερώματα. Το πρωί αποβιβάζομαι στο νησί (ένα νησί στις Μπαχάμες). Ξεδιπλώνω τη βασιλική σημαία και το καταλαμβάνω στο όνομα του βασιλιά και της βασίλισσας.
- Σάββατο 16 Δεκεμβρίου. Οι κάτοικοι της Ισπανιόλας (Αϊτής) δεν έχουν όπλα και είναι εντελώς γυμνοί. Οι Μεγαλειότητές σας (ο βασιλιάς και η βασίλισσα της Ισπανίας), θα έχουν τη μεγάλη χαρά να τους εκχριστιανίσουν.
- Αποσπάσματα από το «Ημερολόγιο του Κολόμβου» (1492).

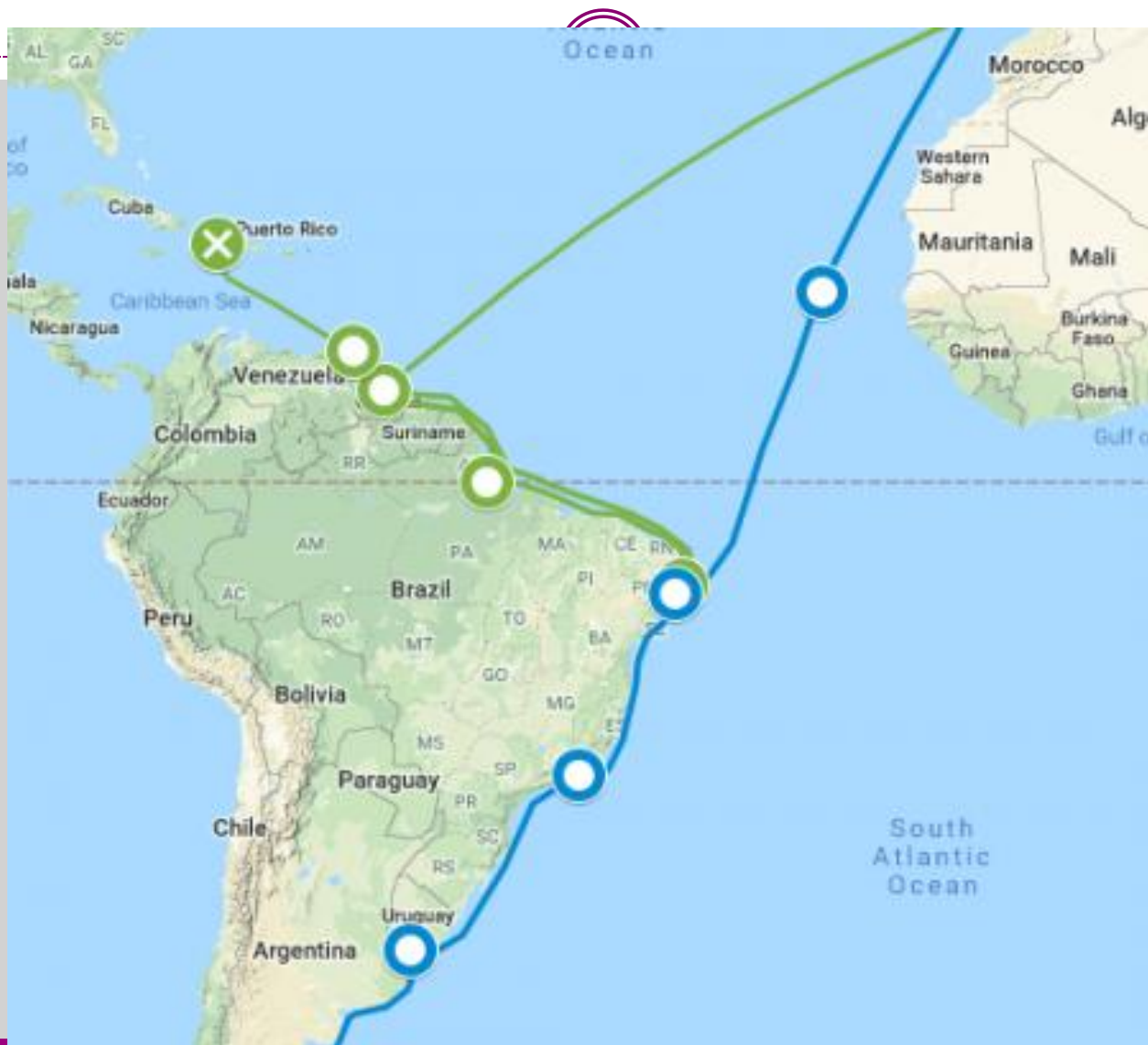
Πορτογαλία: Αμέρικο Βεσπούτσι

- Ιταλός (από τη Φλωρεντία)
- Στην υπηρεσία του βασιλιά της Πορτογαλίας
- 1507: Διαπιστώνει ότι οι περιοχές που είχε ανακαλύψει ο Κολόμβος... δεν ανήκουν στην Ασία.
- Προσπαθεί να χαρτογραφήσει τη νέα ήπειρο... Η οποία παίρνει το όνομά του (Αμερική)

Τα ταξίδια του Βεσπούτσι

Φερδινάνδος Μαγγελάνος (1480-1521)

- Πορτογάλος, στην υπηρεσία της Ισπανίας
- Οι Ισπανοί δεν ήθελαν να αφήσουν το εμπορικό μονοπώλιο στα χέρια των Πορτογάλων – ψάχνουν έναν συντομότερο δρόμο για την Ασία.
- 1519-1522 Ταξιδεύει δυτικά, παρακάμπτει τη Νότια Αμερική
- Το ταξίδι του αποδεικνύει ότι η γη... είναι σφαιρική!

Το ταξίδι του Μαγγελάνου

20/09/1519–06/09/1522

Magellan
and Elcano
circumnavigation

Η καταστροφή των προκολομβιανών πολιτισμών

Αζτέκοι

Μάγια

Ίνκας

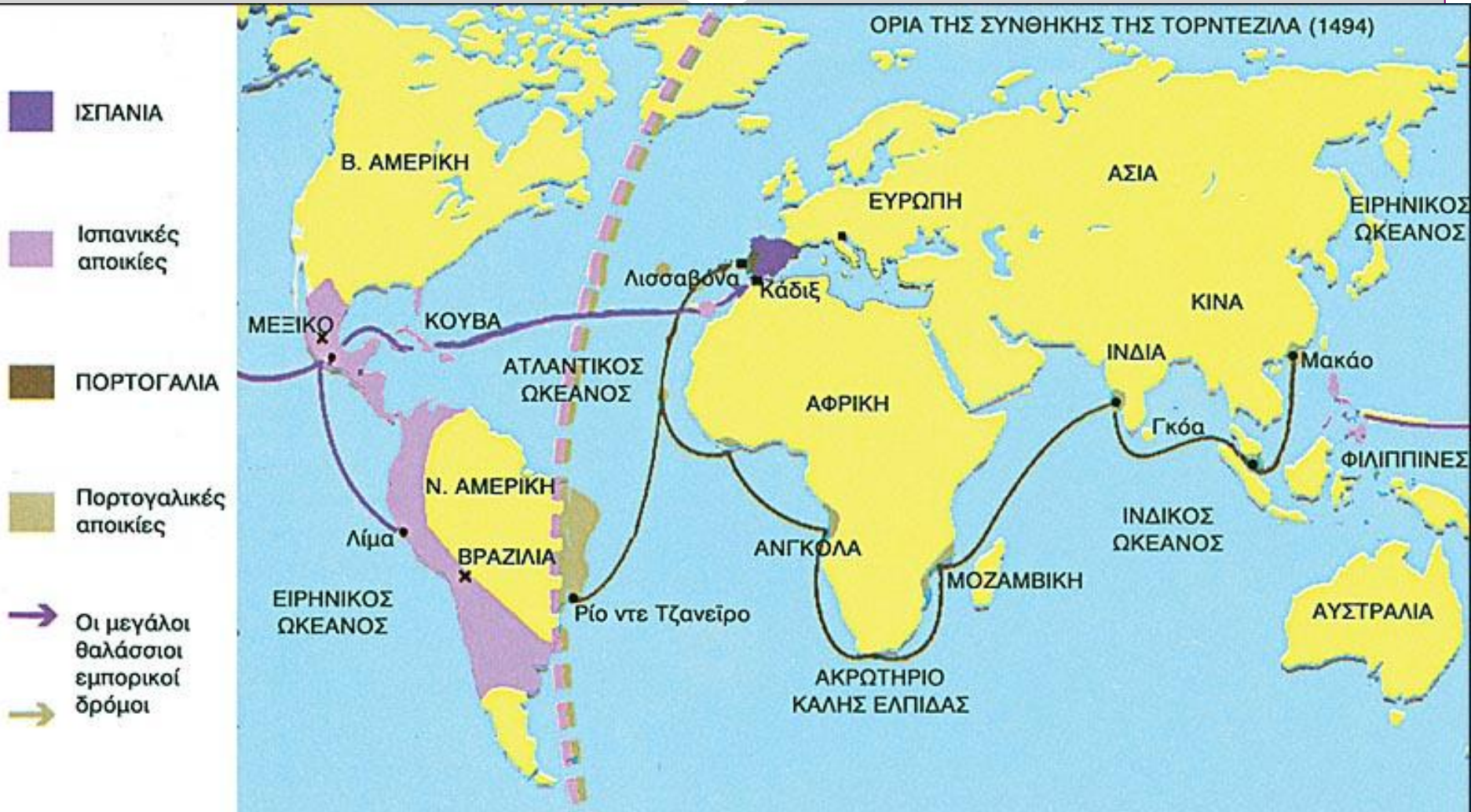

Μια φωνή διαμαρτυρίας για την τύχη των ιθαγενών

- Οι Ισπανοί βρέθηκαν ανάμεσα στους Ινδιάνους όπως οι λύκοι, οι τίγρεις και τα αιμοβόρα λιοντάρια πεινασμένα για πολλές μέρες. Εδώ και σαράντα χρόνια, δεν κάνουν τίποτα άλλο από να τους κάνουν κομμάτια, να τους τουφεκίζουν, να τους βασανίζουν και να τους εξοντώνουν με τόση ωμότητα, ώστε το νησί Κούβα είναι σήμερα ερημωμένο από κατοίκους...
Αν οι χριστιανοί έχουν καταστρέψει τόσες και τόσες ψυχές, το έκαναν με μοναδικό σκοπό να αποκτήσουν χρυσάφι και να πλουτίσουν όσο το δυνατό γρηγορότερα.
- *Απόσπασμα από την αναφορά του Επισκόπου Βαρθολομαίου Λας Κάζας προς το βασιλιά της Ισπανίας.*

Συνθήκη της Τορντεζίλα (1494) Ισπανοί και Πορτογάλοι μοιράζουν τον κόσμο

Η Ευρώπη μετά τις ανακαλύψεις

Τα νέα μεγάλα λιμάνια

- Σεβίλλη, Λισαβόνα, Αμβέρσα παίρνουν τη θέση της Βενετίας και της Γένοβας
- Κέντρο των εξελίξεων η Δυτική και η Βόρεια Ευρώπη

ΣΕΒΙΛΛΗ,
ΙΣΠΑΝΙΑ

Τα μεγάλα λιμάνια

ΛΙΣΑΒΟΝΑ,
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ

A View of the Palace of the King of Portugal at LISBONE.

Vue du Palais Roi de Portugal à LISBON.

Printed at the Sign of the Crown, in Pall Mall, London.

Τα μεγάλα λιμάνια

ΑΜΒΕΡΣΑ
ΒΕΛΓΙΟ

Χρήμα

- Μεγάλες ποσότητες χρυσού και ασημιού φτάνουν στην Ευρώπη
- Αυξάνεται η κυκλοφορία του χρήματος. (Πλήρης εκχρηματισμός της οικονομίας) Το νόμισμα γίνεται
 - Αποκλειστικό ανταλλακτικό μέσο
 - Μέτρο όλων των αξιών.

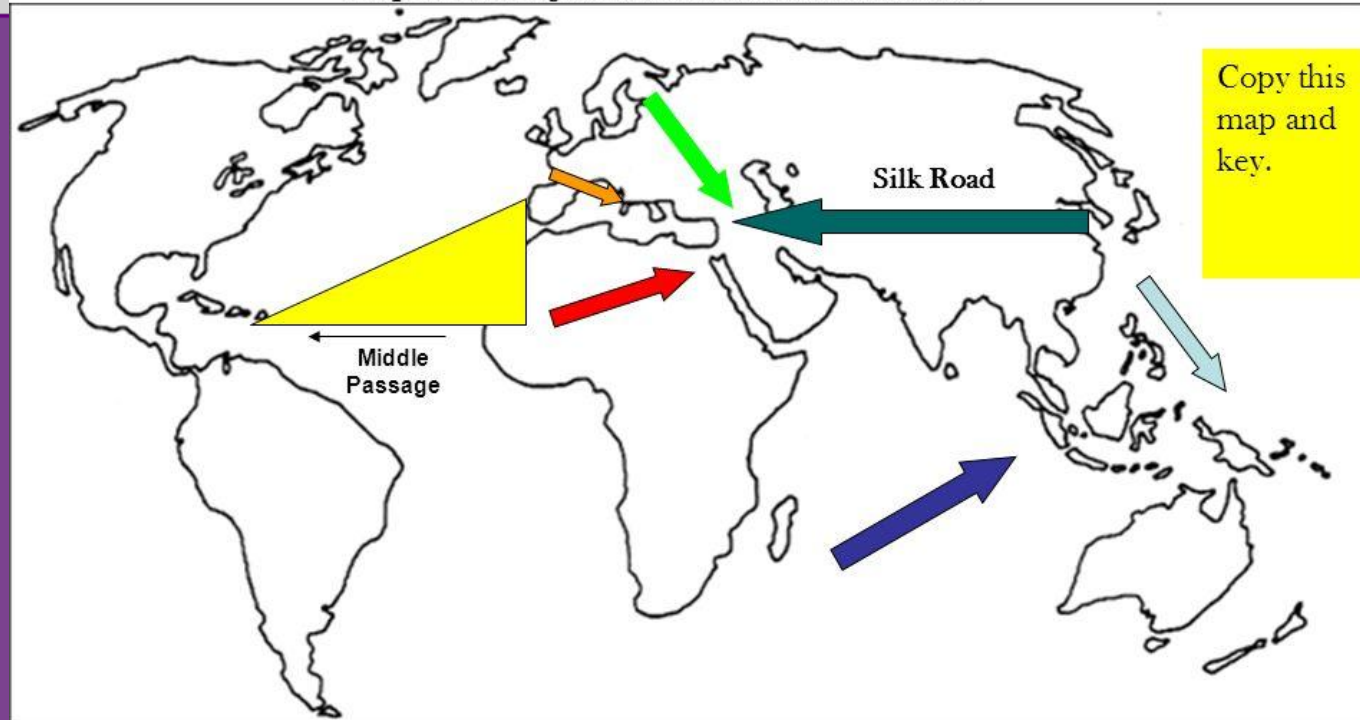

ΧΡΥΣΟ ΕΣΚΟΥΔΟ
[ΙΣΠΑΝΙΑ]

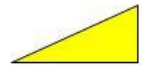
Αρχές του καπιταλιστικού συστήματος

Map of the Major Trade Routes of the 1500's.

Copy this
map and
key.

Triangular
Trade Route

Western
European
sea and
river trade

Maritime routes
across the Indian
Ocean

Trans-
Saharan
Route

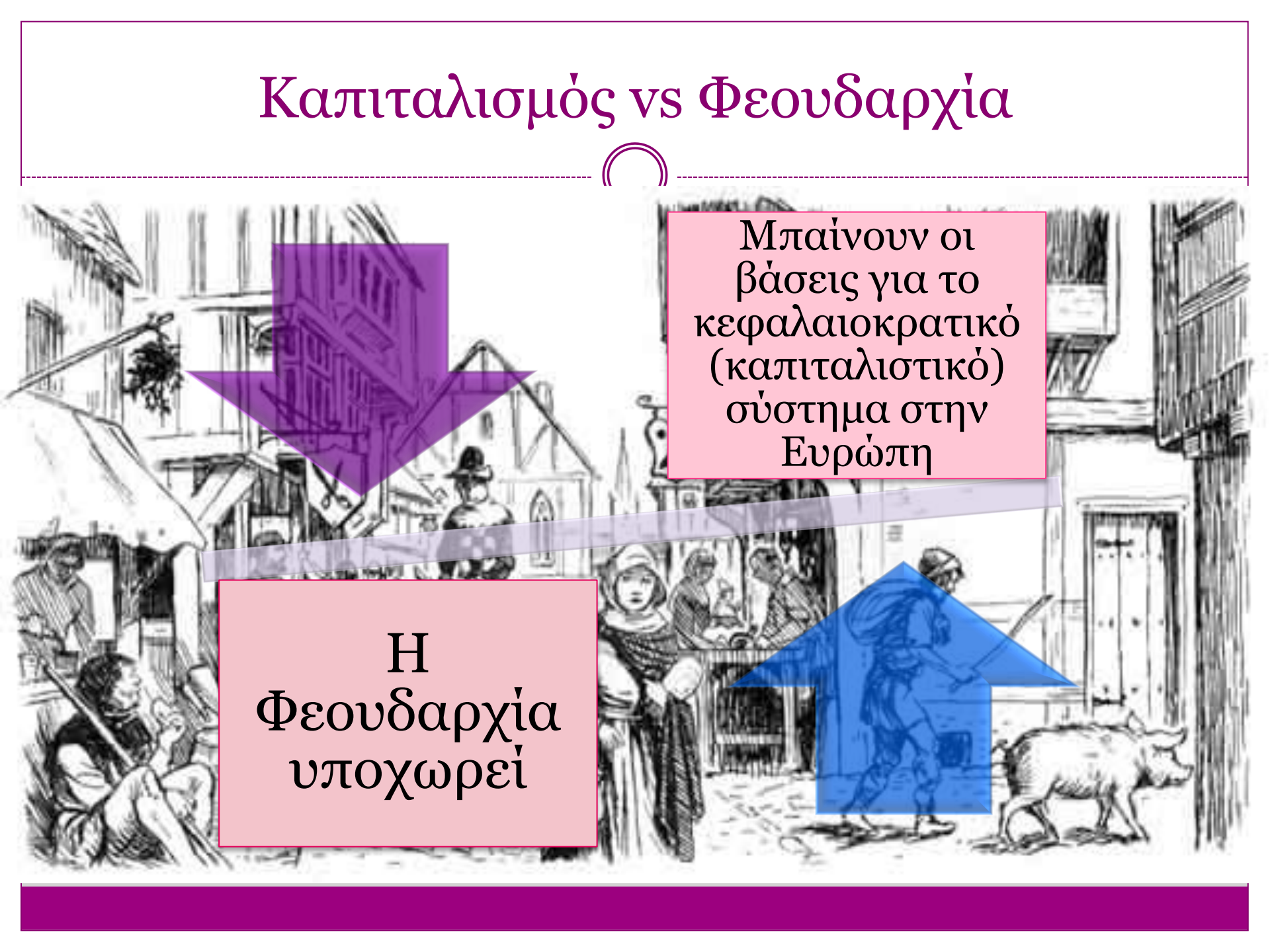
Northern European
links with the Black
Sea

South China Sea
and lands of
Southeast Asia

- Το εμπόριο φέρνει συσσώρευση χρήματος
- Το χρήμα επενδύεται
 - Εμπορικές επιχειρήσεις
 - Τράπεζες
 - Χρηματιστηριακές, ασφαλιστικές επιχειρήσεις

Καπιταλισμός vs Φεουδαρχία

A detailed black and white woodcut-style illustration of a village scene. In the foreground, a man sits on the left, and a woman stands in the center. A pig is on the right. In the background, there are buildings, a church spire, and other figures. A large purple arrow points down from the top left, and a blue arrow points up from the bottom right. A pink box is in the top right, and a white box is in the bottom left.

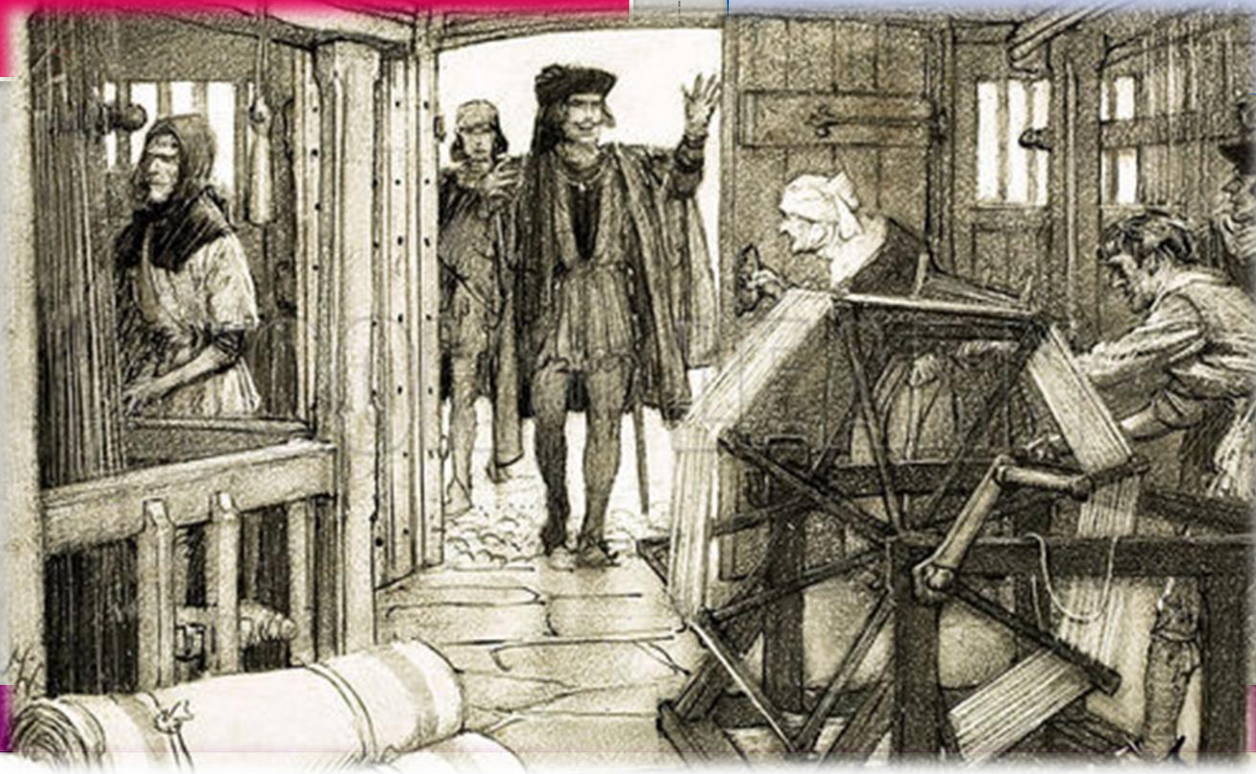
Μπαίνουν οι
βάσεις για το
κεφαλαιοκρατικό
(καπιταλιστικό)
σύστημα στην
Ευρώπη

Η
Φεουδαρχία
υποχωρεί

Πρόοδος της βιοτεχνίας

- Πρόοδος βιοτεχνίας:
- Υφαντουργία
- Μεταξουργία
- Τυπογραφία

- Υποχώρηση των συντεχνιών
- (μεσαιωνικός θεσμός: «κλειστά» επαγγέλματα που επέβαλλαν περιορισμούς στην οικονομική δραστηριότητα)

Γεωργία

Η γεωργία εξακολουθεί να αποτελεί το θεμέλιο της οικονομίας (παρά την άνοδο εμπορίου και βιοτεχνίας)

- Η γεωργική παραγωγή εμπλουτίζεται με καλλιέργεια νέων προϊόντων που έρχονται από τις αποικίες

Άνοδος των τιμών

- Πτώση της τιμής των πολύτιμων μετάλλων (επειδή εισάγονται μεγάλες ποσότητες)

- Αύξηση των τιμών των αγαθών (τα νομίσματα έχασαν την αξία τους αφού έπεσαν οι τιμές των μετάλλων) – 300-400% (τέλη 16^{ου} αι.)

Κοινωνικές μεταβολές – Αστική τάξη

Οι οικονομικές μεταβολές φέρνουν μια σταδιακή διαφοροποίηση στην κοινωνία

- Μοχλός των αλλαγών μία καινούρια τάξη που αναδύεται, η αστική τάξη (έμποροι, βιοτέχνες, τραπεζίτες, ασχολούμενοι με τη ναυτιλία κλπ.)

Και οι τάξεις που ήδη υπήρχαν;

Χωρικοί

- Θετικά αποτελέσματα στους γεωργούς από την άνοδο των τιμών των γεωργικών προϊόντων

Ευγενείς

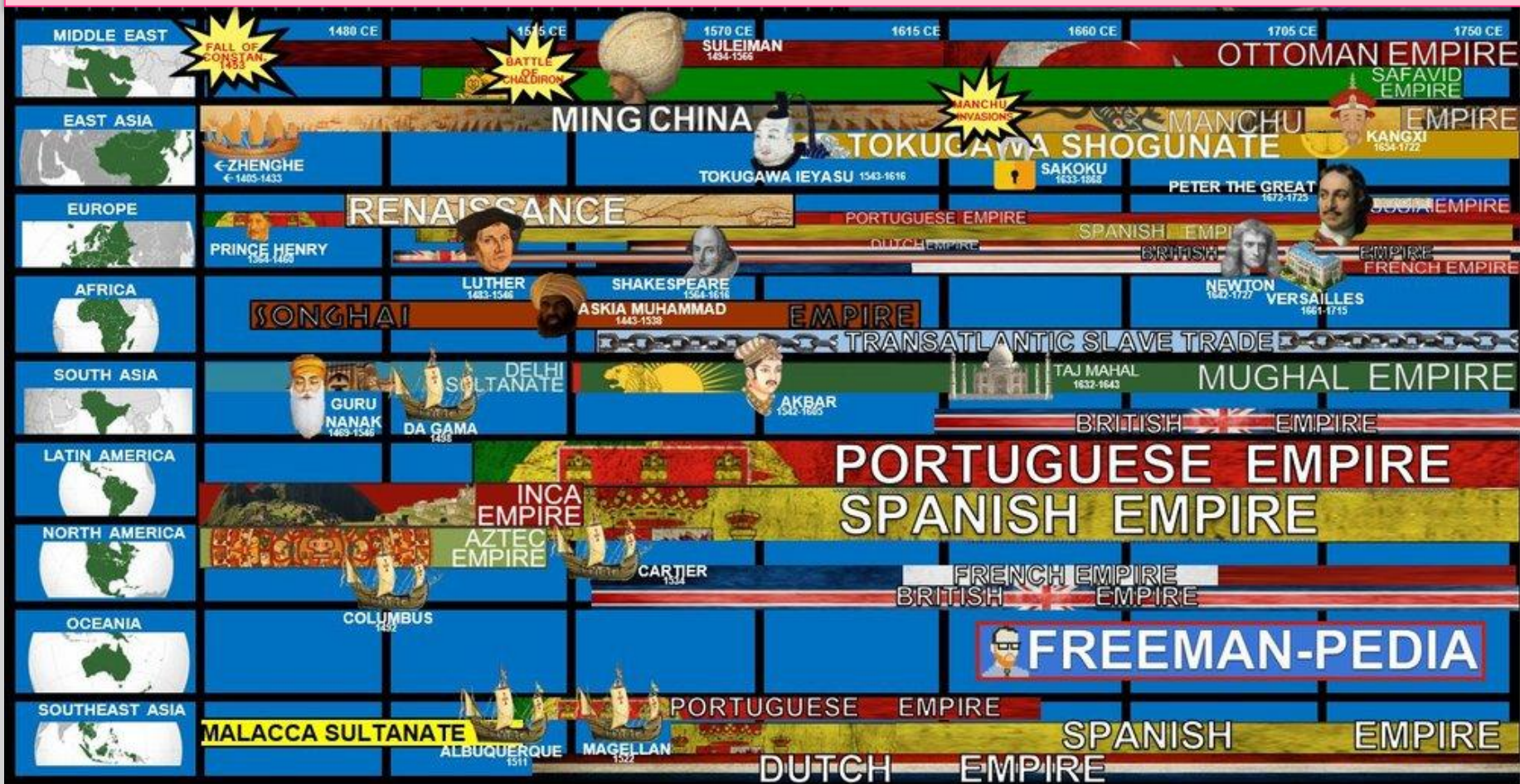
- Ολέθριες επιπτώσεις (χάνουν τη δύναμη που είχαν λόγω της κατοχής γης)

Εργάτες

- Πλήττονται από την άνοδο των τιμών

Αναπροσαρμογές και αναταράξεις

- Η κοινωνία μπαίνει σε μια μακροχρόνια περίοδο αλλαγών και αναταράξεων
- Οι αλλαγές «ωριμάζουν» τον 18^ο αιώνα, με την εποχή του Διαφωτισμού.

Πρόοδος των επιστημών

Ανάγκη
αντιμετώπισης
πρακτικών
προβλημάτων

Έμφυτη στον
άνθρωπο τάση
για αναζήτηση
και γνώση

Ανάπτυξη
ποικίλων
επιστημονικών
κλάδων: Οι
πνευματικοί
ορίζοντες
διευρύνονται

- Γεωγραφία
- Αστρονομία
- Μαθηματικά
- Ζωολογία
- Βοτανική
- Εθνογραφία